

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**106-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького колективу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
03, 05, 10 лютого 2025 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2025 році №1005249

Чернівці – 2025

УДК 61(063)
М 34

Матеріали підсумкової 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2025. – 450 с. іл.

У збірнику представлені матеріали 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Годованець О.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Батіг В.М.
професор Білоокій В.В.
професор Булик Р.Є.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професорка Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професорка Колоскова О.К.
професорка Кравченко О.В.
професорка Пашковська Н.В.
професорка Ткачук С.С.
професорка Тодоріко Л.Д.
професорка Хухліна О.С.
професор Черноус В.О.

ISBN 978-617-519-135-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2025

Висновки. Дані сучасних наукових джерел суперечливі щодо особливостей морфогенезу трійчастого вузла та його нервів у внутрішньоутробному періоді онтогенезу людини. Особливості вікової варіабельності нижньощелепного нерва та його синтопії з прилеглими структурами потребують подальшого вивчення та уточнення.

Пентелейчук Н.П.

МОРФОЛОГІЧНЕ ТА ІМУНОГІСТОХІМІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СУХОЖИЛКОВИХ СТРУН ПЕРЕДСЕРДНО-ШЛУНОЧКОВИХ КЛАПАНІВ СЕРЦЯ НОВОНАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ

*Кафедра гістології, цитології та ембріології,
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. Завдяки стрімкому розвитку технологій та появи нових можливостей у клінічній діагностиці тепер найбільшого застосування отримала імуногістохімія. Імуногістохімія є критично важливим інструментом у гістопатології, що дозволяє детальне дослідження біологічних тканин на молекулярному рівні. У випадку, коли мікроскопія не дає остаточної відповіді використовують додаткові методики дослідження, а саме імуногістохімію.

Мета дослідження. Вивчити гістологічні препарати сухожилкових струн передсердно-шлуночкових клапанів серця новонароджених дітей за допомогою світлової мікроскопії, а також за допомогою імуногістохімічного методу.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження виконані на 34 передсердно-шлуночкових клапанах взятих із сердець новонароджених дітей (від народження до 28-ї доби життя). При дослідженні використано світлооптичний та імуногістохімічний методи.

Результати дослідження. Світлооптичні дослідження сухожилкових струн передсердно-шлуночкових клапанів серця свідчать, що їх поверхня вкрита ендокардом, який складається із поверхневого шару ендотеліоцитів. При проведенні імуногістохімічних досліджень із використанням антитіл до CD34 (клон QBEnd 10, фірми DAKO) має місце яскраво виражена позитивна реакція (+++) ендотеліальних клітин сухожилкових струн.

При світлооптичному методі дослідження встановлено, що під шаром ендотелію, розташовується підендотеліальний шар ендокарду, в якому ідентифікуються тонкі еластичні волокна, у вигляді сітки. Основу сухожилкових струн складає щільна оформлена волокниста сполучна тканина, до складу якої входять колагенові волокна, клітини фібробластичного ряду та аморфний компонент міжклітинної речовини.

За допомогою імуногістохімічного методу дослідження з моноклональними антитілами до актину гладких міоцитів (клон 1A4, фірми DAKO) у товщі сухожилкових струн, а також у підендотеліальному шарі виявляються клітини полігональної форми, які рівномірно розташовуються у товщі сухожилкових струн. Актиновмісні клітини видовженої форми з довгими тонкими відростками, що у вигляді сітки пронизують весь матрикс сухожилкових струн та знаходяться з ним у тісному зв'язку, особливо з колагеновими волокнами міжклітинної речовини. Розташування антигенних детермінант α SMA в цитоплазмі цих клітин вказало на те, що вони містять скоротливі фібрили, які пронизують усю цитоплазму клітин. Отриману картину можна розцінити як яскраво виражену позитивну реакцію (+++). Дані клітини мають схожість, як з гладкими міоцитами так і з фібробластиами, тому вони ідентифіковані нами як міофібробласти, що здатні до скорочення.

У результаті мікроскопічного дослідження виявлено, що у товщі 28 % сухожилкових струн, окрім пучків колагенових волокон, трапляються пучки серцевих м'язових клітин – кардіоміоцитів.

При імуногістохімічному методі дослідження із застосуванням моноклональних антитіл до актину гладких міоцитів (клон 1A4, фірми DAKO) в складі серцевої м'язової тканини сухожилкових струн виявлено гладкі міоцити в стінці кровоносних судин, що свідчить про їх належність до артеріол. Розташування антигенних детермінант α SMA в

цитоплазмі цих клітин вказує на те, що вони містять скоротливі фібрили. Отриману картину можна розцінити, як яскраво виражену позитивну реакцію (+++).

Висновки. Виконане імуногістохімічне дослідження сухожилкових струн новонароджених дітей доповнило і підтвердило дані світлової мікроскопії.

Проняєв В.В.

РОЗВИТОК СТРУКТУР ПРОМЕЖИНИ В ЕМБРІОНАЛЬНОМУ ТА ПЕРЕДПЛОДОВОМУ ПЕРІОДАХ

*Кафедра гістології, цитології та ембріології,
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. Традиційно вважається, що поділ клоаки на вентральний сечостатевий відділ та дорзальний – відхідниковий, виникає за рахунок сечо-прямокишкової перегородки протягом четвертого тижня внутрішньоутробного розвитку. Поділ клоаки остаточно закінчується протягом шостого тижня внутрішньоутробного розвитку, злиттям сечо-прямокишкової перегородки із перетинкою клоаки. Протягом сьомого тижня обидва відділи стають окремими структурами. Проте, значна когорта авторів піддають сумніву традиційне бачення механізмів поділу клоаки.

Мета дослідження. Встановити та візуалізувати механізм поділу клоаки; вирішити протиріччя щодо ролі сечо-прямокишкової перегородки при поділі клоаки; виявити зачатки майбутніх органокомплексів чоловічої промежини.

Матеріали і методи дослідження. Серії зрізів 15 препаратів зародків 4-7-го тижнів внутрішньоутробного розвитку (4,5-13,5 мм тім'яно-куприкової довжини) та 15 препаратів передплідів 7-9-го тижнів пренатального онтогенезу (14,0-35,0 мм тім'яно-куприкової довжини) вивчали методами морфологічного дослідження: мікроскопії, морфометрії, реконструювання та статистичного аналізу. З метою більш точної візуалізації та розуміння процесів становлення структур чоловічої промежини, використовували метод тривимірної візуалізації.

Результати та їх обговорення. Нами виявлено значну кількість мітотичних поділів у дорзальних та бічних відділах мезодермальної тканини навколо краніальної частини клоаки, проте спостерігається відсутність мітотичних поділів у клітин мезодермальної тканини сечостатевої перегородки. Сечо-прямокишкова перегородка стає помітною після того, як складки клоаки відділяють клоаку від задньої кишки, дистальніше від з'єднання між мезонефральними протоками та клоакою. Нами встановлено, що з 36 дня внутрішньоутробного розвитку формується черевна впадина, яка розташована всередині сечо-прямокишкової перегородки та простягається у каудальному напрямку дистальніше від точки входу мезонефральних проток до середини відстані між входом мезонефральних проток та каудально розташованою верхівкою сечо-прямокишкової перегородки. На 41-ий день внутрішньоутробного розвитку, частини мезонефральних проток, які розташовується між клоакою та сечовідними бруньками поступово зникають. Таким чином, обидва сечоводи та мезонефральні протоки отримують спільний вхід в ділянку сечостатевої пазухи. Враховуючи наші спостереження, слід зазначити, що поділ клоаки є прямим наслідком розростання та збільшення в об'ємі мезенхімальної тканини, яка оточує клоаку, та, особливо на пізніх етапах, вентральний її відділ – сечостатеву пазуху. Протягом 6-9 тижня внутрішньоутробного розвитку відбувається формування сечостатевої пазухи та сечового міхура разом із відмежуванням мезонефральних проток та сечоводів.

Висновки. Виділено три основні структури, які опосередковано впливають на поділ клоаки: після утворення сечо-прямокишкової перегородки, відмічається зниження частоти мітотичних поділів останньої, що вказує на її тимчасову та початкову роль у поділі клоаки. Непропорційний ріст та збільшення в об'ємах мезенхімальної тканини вентральної частини та дорзальної частини клоаки значним чином впливає на зміну її форми та її поділ. Сечо-прямокишкова перегородка не є одиничною, відокремленою структурою та простягається у бічних напрямках. Остаточно є невизначеною роль черевної впадини у розподілі клоаки.